Nejlacinější a nejlepší týdenník na západě

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING MEDIUM.

Založen 1871.—Roč. 40. Omaha, Neb., ve středu 27. července 1910. Číslo 1.

State Historical Society

VŠEM ČTENÁŘŮM A PŘÍZNIVCŮM!

Za příčinou obrovského návalu látky do tohoto čísla zdržena byla veškerá práce a proto list náš tentokráte se opozdil. Doufáme proto, že nám opozdění to bude laskavě prominuto a to tím spíše, že se všem v náhradu za to dostane do rukou číslo zajímavé nejen obsahem, ale i bohatou úpravou.

Slavnostní číslo, vydané u příležitosti vstoupení Pokroku Západu do čtyřicátého roku, lze obdržeti buď v administraci závodu našeho, nebo u všech našich pp. jednatelů — objednávkou — za 10c.

Vydavatelstvo a redakce.

KONEČNĚ!

Sokolstvo sloučeno.

Z New Yorku došla nás zpráva: — "Zástupcové Národní Jednoty Sokolské, Župy Fuegner-Tyrš a Dělnicko-Amerického Sokola dospěli k uskutečnění svazu českého Sokolstva.

Z OMAHY.

— Už tedy po Saengerfestu. — Dlouho a dlouho bude se nám, i nám, po něm stýskati, poněvadž připadal nám pouhou chvílí, plnou osvěžující krásy a nasládlé vůně, která vyprchala dříve, než jsme se nadáli, zanechavši v duších našich jen pouhou reflexi vzpomínky na něco opravdu velikého a krásného, co tu bylo a co dnes už není. Nejsme žádnými odborníky, abychom mohli se a opovážili rozepisovati se z hlediska přísné kritiky o pěti velikých koncertech, jimž jsme byli přítomni, ale myslíme, že všechny provedením svým skvěle obstály i před přísnou kritikou na slovo vzatých hudebníků a znalců, kterými dozajista byla ona třídenní slavnost umělecká německého pěvectva zařaděna do největších a zcela mimořádných úspěchů, jakými se umění písně a zpěvu mohlo dosud pochlubiti nejen v Omaze, ale snad v celé Americe. Dále rozepisovati se o Saengerfestu i pouze referentskými podrobnostmi široce a rozvláčně považovali bychom za nemístné a všech zmíněných koncertů i za nedůstojné, poněvadž názory svými navykli jsme si umění, zvláště však česko-americké umění posuzovati až směšně paušálně, stavíce i maličkosti a nepatrnosti na výši něčeho obrovského, úchvatného a znamenitého. Poněvadž pak jsme se právě při těchto nepatrnostech a mnohdy diletantských nepatrnostech vyplýtvali výrazy největší chvály a nejvyššího možného uznání, nezbývá nám nyní pranic, co bychom řekli o pěveckých slavnostech a uměleckých výkonech vystoupivších jednotlivých sil z minulých dnů. I nejsilnější superlativy chvály a obdivu byly by příliš malými a ubohe směšnými, poněvadž jsme nejsilnější ve své velikomyslnosti a blahovůli zevšednili již v minulu celou řadou dlouhých roků. Chceme-li však sami k sobě býti upřímnými a nestranně poctivými, musíme říci pravdou pouze a přesvědčením, že Saengerfest byl něčím krásným a velikým, po čem, poněvadž nyní na dlouhou dobu zase bude nám žíti v duševní nudě a suchoparu, kterým jest Omaha až příliš smutně proslulou, bude se nám na dlouhou a dlouhou dobu stýskati. A toto vyslovení bude asi nejpřiléhavějším a nejvystižnějším referátem, jaký jen poctivě dá se napsati a říci.— Nyní však k věci. Slavnosti byly zahájeny ve středu večer, dnes týden tedy, velikým koncertem pěvectva místního, pořádaným na počest zavítavších pěvců cizích a jich přátel, kteří se do večera sjali asi ze šesti států. Odhaduje se, že do středy přijelo k Saengerfestu přes 15000 cizinců. První koncert, který se konal spolu se všemi ostatními z Auditoriem, vyplnil se pod řízením zdejšího sbormistra sdružených pěveckých spolků, prof. Th. Rud. Reesche, v každém ohledu dokonale a to jak orchestrálně tak i zpěvně. Místní solisté ukázali se při tom jako velice rutinovaní pěvci a někteří dokonce jako hotoví umělci. Hned na počátku koncertu proslovený zdravice. Mr. Sthrelow jako předseda místního pěvectva přivítal přítomné německy a anglicky připadným proslovem, načež za ohlušujícího potlesku a jásotu ujal se slova mayor Dahlman, jenž hosty, německé pěvce, vřele vítal jménem města Omahy. Řeč jeho byla velmi často přerušována potleskem a přijata byla s obrovským nadšením. Po něm pak promluvil svazový president, který vřele děkoval za uvítání, jakého se pěvectu dostalo. Profesor Reese, jenž byl po všechny koncerty jedním z nejzaměstnanějších činitelů, sklidil za první koncert palmy velikého úspěchu, které mu dojista na dlouhou dobu zůstanou milou a hřejivou upomínkou. Ve čtvrtek odpoledne konal se koncert při Saengerfestu vystupujících umělců a to s takovým zdarem, že Omaha podobného dosud snad svědkyní nebyla. Účinkovali Madame Hesse-Sprotteová, sl. Munchhofová, Christ. Hansen a M. Kellermann. Vedle nich vystoupil i výborný houslista Steichele. Všichni jmenovaní umělci hlasově a hrou podali výkony vynikající. Zvláště na sebe přízeň všech posluchačů strhli Madame Hesse-Sprotteová, sl. Myrtle Mosesová a pp. Hansen a Kellermann, kteří byli po celou dobu koncertů miláčky všech posluchačů. V odměnu za výkony jejich dostalo se jim při každém vystoupení spousty květin a kytic. Ve čtvrtek večer pak byl pod řízením svazového sbormistra Kelbeho první koncert svazový, na kterém podílelo se 1860 pěvců, členů to více jak 50 různých pěveckých sborů, přináležejících ku severozápadnímu svazu. Vystoupení jich bylo skutečně imposantním. Na pouhý pokyn ruky zvedla se celá ta obrovská massa jako jeden muž, což působilo dojmem skutečně velice silným. A což když se dali do zpěvu! Vše, co bychom řekli, byla by jenom pouhá slova, která by ani dosti málo nevystihla, co jsme při tom cítili. Za zmínku slouží nádherné pianissimo, jakého dovedlo obrovské těleso toto použíti s effektem zcela mimořádným. Program střídal se ve zpěvech, orchestru a solech. Stejně bylo tomu tak i v pátek večer, kdy se konal koncert poslední. Tomuto odpoledne předcházel koncert dětský, při kterém vystoupilo přes 2000 školních dětí. Přednesy jejich kde koho překvapovaly přesností a zladěností. Mimo ně účinkovali i jmenovaní již solisté, do kterých dlužno zahrnouti ještě Mr. Bellstedta, výborného virtuosa na kornet. — Páteční koncert zakončen byl skvělým banketem v dolejších i hořejších místnostech Auditoria.— Při zmínce o koncertech jest se nám nad něčím pozastaviti. Skoro denně vystupovala v Auditoriu Madame Hesse-Sprotteová, vynikající to umělkyně, která je Češkou, mluvící krásně a plynně česky. Nebylo naší povinností, bychom jí jakýmkoli způsobem dali na jevo svou radost a své uznání? Jistě si to zasloužila. Kytic milvánce celou spousta velmi často pro lidi, kteří se ku jmenované umělkyni ani přitrovnati nemohou. A na Češku, rodilou Pražanku, nebyli jsme s to vzpomenouti ni ani s jedinou růží. Taky hezké od nás. Dejme si to zase za záměček. — V sobotu dopoledne konala se mužstvu parádu s průvodem, na kterém se podílelo asi 30000 osob, a odpoledne velký výlet do parku Krugova, do kterého se dostavilo tolik návštěvníků, že park asi z dalека na obrovské množství to ostatní. — Dlužno poleitknouti, že Auditorium ve čtvrtek a v pátek bylo vesmír nadmíry zcela vypotřebováno. Lékařskou službu v něm po všechny večery konal dr. F. A. Sedláček, jeden ze členů ředitelstva. Koncerty i sjezd vydařily se znamenitě a očekává se, že výtěžek bude krýti všechny expense a že dokonce zbude i slušný přebytek. K úspěchu tomu německým pěvcům gratulujeme a děkujeme jim za krásné chvíle požitků, jež nám připravili svým uměním.

— Vážná nehoda, která zajisté mohla míti daleko horších následků, potkala minulé úterý známou zdejší krajanku, paní Josefku Ortovou, manželku pana Jos. Orta, na 3. ul. a Poppleton ave. bydlícího. Jako každý týden, tak i tentokráte paní Ortová připravovala se ku praní prádla. Zvláště tento týden těšila se velice, jak si dá záši. Onehdy kterási sousedka poši. Onehdy kterálsi sousedka poradila jí neomylný patent na snadné a zvláště pěkné vypraní prádla. Měla totiž dáti jistou míru gasolinu do vody ve vaně, kde prádlo se vyváří, to že prý má báječné účinky. Paní Ortová, chtíc zkusiti, poslechla a, davši vanu s vodou na kamna, přidala podle receptu gasolinu. Za chvíli přišla, aby do tak připravené vody vložila prádlo a zvedla víko. Pojednou nastal velký výbuch. Gasolin v horké vodě totiž se vznal a při zvednutí poklice nahromaděné plyny i s vařící vodou do obličeje a na přední část těla paní Ortové vyrazily, způsobivše jí zvláště na obličeji velmi bolestné zranění. Ihned povolán byl lékař dr. Svoboda, který poskytl jí pomoci a úlevy. Jest naděje, že tento případ měl by býti našim hospodyním výstrahou, aby nikdy něco podobného nezkoušely, dokud ovšem důkladně nejsou poučeny.

☞ **Žádejte od svého obchodníka** Grandma's koření, extrakty, "baking powder, modřidlo, ammonia a ostatní výrobky toho druhu. Naše zboží vyhovuje všem požadavkům potravního zákona a jest zaručené jakosti. Firma "Grocers Specialties Co." v Omaze jest jedině oprávněna vyráběti zboží pod zárukou GRANDMA'S. 48tt

— Omažští pekařští dělníci činí již nyní rozsáhlé přípravy ku svému skvělému plesu, který uspořádají v sobotu, dne 27. srpna t. r., v síni Bratří Divišů na již. 13. ul. Pořádající výbor nás ujistil, že se ze všech svých sil postará o to, by se chystaná zábava stala každému účastníku zdrojem opravdového veselí a příjemného osvěžení, takže ani dosti málo nepochybujeme o tom, že každý, kdo se udaného dne do síně Bratří Divišů dostaví, bude se zábavou omažských dělníků pekařských úplně spokojen. Hudba — unová — p. Karla Nepodala bude účinkovati. Začátek o 8. hodině. Vstupné 25c za osobu.

— Pan Frank Končál, známý zdejší mladý krajan a p. M. Kalčík navštívili v minulých dnech na návštěvě u svých přátel, usazených blíže Ord a Burwell. Pan Končál nejprve navštívil své bratrance, V. Hrdého a A. Hrdého, blíže Ord, načež odebrali se do Burwell, kde byli milými hosty manželů J. Stupkových a J. Belinových. Všude měli se dobře a značně osvěženi vrátili se zpět do Omahy, aby věnovali se opětně své práci.

— Chorvati zdejší, sdružení v "Hrv. Rim. Kat. Društvo Prev. Tělo Isusovo, čla. 93, N. H. B.," uspořádali v sobotu večer v síni Bratří Divišů na již. 13. ul. svůj velký "sjajni ball", který se velmi pěkně vydařil. Návštěva byla velká a všichni se dobře bavili.

— Vzduchoplavecká exhibice byla v Omaze zahájena v sobotu a trvala až do středy. Konala se denně na 63. a Military ave. na obrovském prostranství, které pro vzlety řiditelných aeroplánů vybral sám Curtiss. Mimo tohoto po celou světě známého a uznávaného vzduchoplavce na nebe až vylétl vystoupila ještě velá řada vzduchoplavců jiných, kteří každodenně četné zkoumáčením divákům poskytovali příležitost obdivati vynalézavosti a dry moderní aeronautiky. Exhibice súčastnil se i signální vojenský sbor z Fort Omaha, jehož manevry s vládním řiditelným balonem byly zvláště zajímavé. Odhaduje se, že exhibici za celou dobu jejího trvání navštívilo asi 20,000 diváků, kteří vše s nemalým zájmem sledovali.

— V neděli, dne 14. srpna t. r., konati se bude v Sokolovně veliké veřejné cvičení, které bude ukázkou zdatnosti a výcviku před závody, které se v následujících potom dnech konati budou v Ravenna, Nebr. Dle příprav můžeme souditi, že cvičení toto bude něčím opravdu skvostným.

— Michael Lee uchází se ve 2. distriktu, jenž v sobě zahrnuje první, druhou, třetí a desátou wardu, na rep. lístku o nominaci do úřadu okresního komisaře. Slibuje, bude-li nominován a zvolen, že se zasadí o to, by na porotu byli vybíráni lidé jen poctiví a pak aby na lid nebyly uvalovány příliš veliké daně z majetku. Čtenářům svým připomínáme, hlavně však voličům, že úřadovna okresního komisaře jest instituci velice důležitou. To proto, že okresní komisař je jedním z těch, kdož vybírají porotce. Připomínáme dále, že muži, jichž hlasy byly ve 3. wardě kupovány a prodávány, nejsou osobami, jež by byly schopny rozhodovati otázky, regulující naše poměry, naši svobodu a náš majetek. Našim rodinám pak bude to ku škodě a jim bude hledati zodpovědné činitely za to, budeme-li zabiti anebo zmrzačeni pro kriminální nedbalost a lehkoměrnost. Hledají-li čekanci podporu u "bossa", tu je jim dávati na porotu své lidi. Jsem přesvědčen, že úplatný porotce je největším škůdcem pracujícího lidu. Budu-li zvolen, ani jediný z bossů nebude na porotě s mým souhlasem.

1-1z MICHAEL LEE.

— Pan V. Heřmanský, známý zdejší zednický kontraktor, odebral se v minulých dnech do Scotland, S. D., jednak na návštěvu svého bratra Franka Heřmanského a jednak, aby konal tam různé práce ve svém oboru. Vedle Scotland hodlá pan Heřmanský navštíviti též Tyndall a jiné tamější osady, v nichž má hojnost přátel. Přejeme ze srdce p. Heřmanskému příjemný pobyt v oznamených místech a šťastný návrat.

— Krajan Jan Yirák, všeobecně známý a vážený občan zdejší, ucházi se v předvolbách, které se budou konati dne 16. srpna t. r., na republikánském lístku o nominaci do úřadu okresního komisaře ve 2. distriktu, který v sobě zahrnuje první, druhou, třetí a desátou wardu. Pan Yirák, jenž je v distriktu tom všem Čechům dokonale znám, je zde usazen už po 34 roků a za tu dobu vždy a všude osvědčil se jako dobrý a cyzí Čech se schopnostmi, které jej k zastávání politického úřadu činí vskutku oprávněným, a proto mohl by zcela určitě počítati se všemi českými hlasy, které dáti mu je naší povinností. Dáme-li mu své hlasy, — a čeští republikáni měli by tak učiniti do jednoho —, pak tím dokážeme, že stojíme sami o zastoupení v úřadě, který je nám s to přinésti mnoho dobra a užitku, a pak i to, že si dovedeme vážiti krajana, který je s to pohnouti sebou ku cti všeho českého lidu s největším úspěchem zastávati. Aby dostal nominaci, je pouze na nás. Pomůžeme-li jemu, pomůžeme i sobě, neboť v případě zvolení jeho budeme moci s jistotou očekávati od něho různé služby, které by nám cizí člověk nikdy neprokázal. Tím by nám pouze slibovil, dokud by potřebovaly naše hlasy. Až by je však dostal a byl zvolen, vysmál by se nám a neudělal by pro nás v pádu jakékoli potřeby pranic. Ponecme proto svému člověku jemu vždy bude ochoten pomáhati i nám a taky vše co slíbí, pro nás udělá. Pan Yirák jako okresní komisař bude nám moci býti v mnohém ohledu nápomocným. V. pozorňuje jen na nesmyslně velké daně, jež byly uvaleny na naše majetky. Bude-li pan Yirák zvolen, vyřídí všechny stížnosti naše ve směru tom k největší naší spokojenosti. Učiníme jenom ve svém vlastním zájmu, jestliže dne 16. srpna uděláme na balotu podle jeho jména křížek a dopomůžeme mu tak ku získání nominace, která bude nám zárukou zvolení dobrého, schopného, poctivého a českého okresního komisaře — Jana Yiráka. Krajany, kteří nejsou dosud registrováni, upozorňujeme, že se v nejbližší době v úřadovně městského klerka vydávati budou volební certifikáty, které každého oprávní k súčastnění se předvoleb.

— Porodní babička Josefa Šlogrová obdařila manžely Josefa a Josefa Krupičkovy z č. 305 Walnut ul. silným a zdravým děvčátkem. Šťastným rodičům blahopřejeme.

— Zdejší občan, krajan J. Chmatal, zavítal minulý týden do našeho závodu s naším milým a čilým jednatelem Janem Šípalem z Burwell, Neb., jenž do southomažského trhu přivezl káru dobytka. Návštěva obou pánů byla nám velice milou.

— Město naše u příležitosti Saengerfestu bylo nádherně vyzdobeno a večer elektricky osvětleno. V posledním směru zvláště vynikala radnice, soudní budova a slávobrána před Union Pacific nádražím jakož i před Auditoriem. Žárovkové guirlandy, zavěšené ve všech hlavních ulicích, vyjímaly se velice pěkně. Náklad osvětlení hradilo město. Ulice a četné budovy byly po celou dobu sjezdu a slavností přímo zaplaveny prapory a vlajkami amerických a německých barev. I v Praze, českém to našem středisku, bylo lze pozorovati četné dekorace, nejen v obchodních místnostech, ale i privátních příbytcích. Cizí díly zavítavších sem hostů byly ubytovány i v české čtvrti.

— V pondělí byli jsme mile překvapeni pohlednicí, kterou nám z Paříže zaslala nadějná naše umělkyně, sl. Marie Míková, se srdečným pozdravem. Mezi jiným píše, že tomu právě měsíc, kdy zavítala do Paříže, které zná již velkou část. Líbí prý se jí tam a ihned začala cvičiti. Svého učitele Swayneho nemůže si ani dosti vynachváliti. Je prý znamenitý. Za pozdrav a vzpomínku vřele děkujeme.

— Ku své poslední zprávě o orchestru, jenž účinkoval při Saengerfestu, dodáváme, že v něm nehrál pouze p. St. B. Letovský st., jak jsme původně byli mylně informováni, ale i pp. Kolbala (housle), F. Kryl z Chicaga (lesní roh), Sequens (cello) a Pugner (violu), což tímto uvádíme na pravou míru.

— Nové neštěstí, zaviněné automobilem, událo se ve čtvrtek minulého týdne večer na Hamilton ul. Pětiletý synáček manželů W. Dreřsových, bydlících v č. 2618 Hamilton ul., smrtelně raněn byl automobilem, řízeným C. E. Sundellem, známým zdejším kontraktorem, před očima své matky. Hošík, když viděl prudce uhánějící automobil, zastavil se na okamžik a postřehl ku předu svého třetího bratra, aby tohoto od neštěstí uchránil. Tento hrdinský akt patrně stal se mu osudným. Hošík dopraven byl rychle do nemocnice sv. Josefa, ale zemřel v operační síni. K místu neštěstí ve chvíli sběhly se zástupy lidu a Sundell by byl rozčileným davem lidu jistě sbit, kdyby byla okamžitě nedostavila se policie. Sundell popírá, že jel nedovolenou rychlostí a tvrdí, že učinil vše možné, aby neštěstí zabránil.

— Přípravy k velkému táboření a cvičení uniformovaných čet Sokolských Dívčat, které konati bude se po celý týden počínajíc dnem 13. srpna blíže Lake Manawa, jsou v plném proudu. Očekává se, že od 300 do 400 bude súčastní se tohoto táboření.

JOSEF J. KAŠPAR.

Narodil se dne 12. července r. 1885, v Omaze, Nebr., jako syn známého a váženého, nyní již zesnulého radního a obchodníka Fr. J. Kašpara. Po základních vědomostech, jichž nabyl na zdejších obecných školách, odebral se do přípravné university školy v Lincoln, Nebr., kde po graduaci na této stal se posluchačem Nebraské státní university, zvoliv si za obor studia svého civilní inženýrství. Když roku 1900. obdržel diplom, vstoupil do praktického života a věnoval se architektuře, civilnímu inženýrství, stavbě mostů a stavbě strojní, v kterýchžto oborech ukázal se jako nanejvýš schopný, dovedný a bystrý pracovník. Pokud se prakse týče, zaměstnán byl jako vrchní kreslič plánů pro Hudson Tunel Co. v New Yorku, dále byl stavebním inženýrem pro Cambria Steel Co. v Johnstown, Pa., pak byl zaměstnán v úřadovně městského inženýra v Omaze a nyní je příručím městského inženýra v South Omaze. Josef J. Kašpar však se vším tím se nespokojil. Jeho energie a podnikavost hnaly jej dále. A tak celou tu dobu soukromě studoval práva a se zcela mimořádným úspěchem složil zkoušku na Lincoln-Jeffersonově Universitě v Hammond, Ind., kdež taky obdržel diplom. V době, kdy jeho otec vlastnil v Lincoln veliký závod na výrobu knoflíků, byl jeho společníkem. V posledních létech s pozoruhodným výsledkem věnoval se i obchodu pozemkovému, ve kterém jako společník a jednatel největších firem nejen v Nebrasce, ale v celém Soustátí byl nápomocným při zakládání nových osad hlavně v Idahu a Mexiku. Křest v práci té prodělal už v době, kdy pracoval ve státu New York, z kterého za pozemkovým obchodem často zajížděl do státu Arkansas. Jakkoli pan Josef J. Kašpar je dosud velice mlád, projel již skoro všechny státy celé Ameriky, Kanadu, Kubu a Mexiko, takže v pozemkovém obchodě opírati se mu lze o názor, nabytý vlastní zkušeností. Jako zde narozený a vychovaný muž, jehož činnost omezena je většinou na kruhy americké, vystupuje vždy jako Čech a k Čechům vždy a všude hrdě se hlásí. Mezi těmito působí i jako veřejný notář a pozemkový jednatel.

Spolek Pokrok, čís. 21. ČSDPJ., koná svoji pravidelnou schůzi ve středu, dne 27. července. Důležité záležitosti vyžadují přítomnost všech členů.

Františka Krajíček, taj.

PROVOLÁNÍ PŘEDSEDY MATIČNÍHO VÝBORU.

ČECHOVÉ!

V nejbližší době chystá se v Omaze velká národní slavnost. Slavnost tato má býti ČESKÁ a proto každý, kdo jsi ČECHEM, pracuj a přičiň se, by se nám tato slavnost vydařila, když už jsou jednou přípravné kroky k ní učiněny. Je naší svatou povinností, bychom se ze všech sil přičinili, by slavnost naše byla tím, čím býti má, totiž imposantním projevem množství a síly omažských Čechů.

Buďme proto jen Čechy a vše ostatní alespoň pro tento čas odložme stranou. To-li učiníme, bude zdar slavnosti a výsledek této zajištěn. Chvíli však, kdybychom počali žárlivě posuzovati, že "druhá" strana dostává jakási přednosti, chvíli, kdybychom na váhách židovského vetešníka jali se balancovati rovnováhu mezi súčastnivšími se stranami, zasadili bychom slavnosti rány, které by ji otřásly až do základů.

Nám proto musí postačiti vědomí, že všichni jsme Češi a již z toho důvodu bylo by v zájmu slavnosti a výsledku jejího jen žádoucno, by nikdo nelezl za oponu osobního přesvědčení.

Jos. L. Pajrnos.

V Omaze, dne 25. července 1910.